

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

תוכן

- א. מכאן ואילך אינו אלא נשיקה ופטור עליה.....1
- ב. מן האירוסין ד"ה לא אכלה ... מן הנשואין ... אוכלת דהא הות אכלה מעיקרא1
- ג. אשת ישראל שנאנסה אף על פי שמותרת לבעלה פסולה לכהונה.....2

דף נו.

א. מכאן ואילך אינו אלא נשיקה ופטור עליה

על אף שאין מתחייב בביאות האסורות מיתת בית דין וזכרת, אלא אם הערה, כלומר שהכנים העטרה כמבואר לעיל דף נה: מכל מקום הבא על אחת מן העריות¹ בשאר אברים² מבחויז³, או שחבק ונשק דרך תאוה⁴ ונהנה בקירוב בשר⁵, הרי זה לוקה מן התורה שנאמר "לבלתי עשות מחקות התועבות" וגו' ונאמר "לא תקרבו לגלות ערוה" כלומר לא תקרבו לדברים המביאין לידי גילוי ערוה, וחשוד על העריות⁶.

ב. מן האירוסין ד"ה לא אכלה ... מן הנשואין ... אוכלת דהא הות אכלה מעיקרא

¹ רמב"ם איסורי ביאה פרק כא ה"א ושו"ע ונו"כ אבה"ע כ א
² רש"י יבמות נה ע"ב ד"ה דרך אברים שפי שדש באברים מבחויז
³ ואשה בכה"ג החמדת שלמה סי' י אות כט הוכיח דזה הוזה מעשה חידודין (שהאיש מחדד ומקשה אברו בבשרה מבחויז) שאין האשה נהנית מהם ואינה לוקה ובמהנה חיים ה"ב סי' יח גם כתב כן רק הוסיף שזה דוקא שגוף שלה מונח ולא עבדא מעשה בחבוק ונשוק ובתנועת אברים דרך שכיבה אמנם בברית אברהם סי' נד ס"ל דמעשה חידודין לא אמעיט אלא ממיתה אבל מלקות חייבת בו
⁴ מזה דייק הש"ך יו"ד סי' קנז ס"ק י שאם אינו דרך חיבה או תאוה אין בו איסור קירבה ולכן מותר למשש הדופק לאשתו גדה ודלא כהב"י סוס"י קצה ויבואר עוד לקמן
⁵ דבלא קירוב בשר כגון הפסק בגדים אין בו לאו ומלקות ודלא כהמ"מ שם (לב שמה על ספר המצות במצוה זו וכ"כ במילת אסתר כאן)
⁶ דהיינו שפסול לעדות מן התורה ולרמב"ן הנ"ל הערה א בהשנות פסול מדרבנן בית שמואל אבה"ע מ"ב ס"ק ב

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

יבם כהן⁷ שבא על יבמתו⁸ בת ישראל באונס⁹ או בשגגה¹⁰ אף על פי שקנאה כמו שנתבאר לעיל דף נד. אינו מאכילה¹¹ בתרומה¹² עד שיבעול בעילה גמורה ברצון.

י"א¹³ שאם הערה בה ולא גמר גם אינו מאכילה בתרומה אף על גב שהערה נחשבת ביאה גמורה בכל התורה, וקונה באשה לבעלה, מ"מ גזרו כאן רבנן שלא תאכל אם לא אכלה מקודם כיון שאינו נראה כביאה גמורה, אבל רוב הראשונים¹⁴ הסכימו שהערה קונה קנין גמור, ואף על פי שלא אכלה קודם אוכלת.

במה דברים אמורים שנתאלמנה מן האירוסין, אבל מן הנישואין הואיל והיתה אוכלת, תאכל בביאה זו.

ובימינו בלאו הכי אין הכהנים אוכלים בתרומה שהרי כולנו טמאים, והתרומה טמאה, ולפיכך לא הארכתי בביאור הלכות אלו.

דף נו:

ג. אשת ישראל שנאנסה אף על פי שמותרת לבעלה פסולה לכהונה

כבר התבאר לעיל דף לג: שכהן¹⁵ הדיוט אסור מן התורה בגרושה זונה וחללה, שנאמר (ויקרא כא פסוק א, ז) אָמַר אֵל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אֶהֱרָן וּגְו' אִשָּׁה זֹנָה וְחַלְלָה לֹא יִקְחוּ וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה מֵאִשָּׁה לֹא יִקְחוּ.

⁷ רמב"ם הלכות תרומות פרק ה הלכה ו

⁸ ואין נ"מ בין אם בא עליה בבית אביה או שהכניסה לביתו ובא עליה. דרך אמונה שם ס"ק סד, דלא קי"ל כהירו' רפ"ז דיבמות דמהלק בזה דלגמ' שלנו אין חילוק

⁹ וכבר נתבאר שאונס היינו כגון שנתכוין לאשתו ותקפתו יבמתו ובא עליה או שתקפוהו גוים ודבקום זה בזה אבל אם אנסוהו לבעול לא מקרי אונס שאין קישוי אלא לדעת

¹⁰ ואם הוא כיון לשם קנין והיא לא נתכונה לשם קנין יש דעות בזה בראשונים אם קנה לגמרי או לא. ישועות מלכו

¹¹ גזרה דרבנן היא שלא יאמרו נשואין שלא מדעת מאכילין בתרומה אבל אם כבר אכלה קודם לא גזרו:

¹² אבל בת כהן אוכל בלאו הכי שהרי כשמת בעלה בלא בנין חוזרת לבית אביה.

¹³ רמב"ם שם וכ"נ דעת הר"ף כמ"ש הרמב"ן ביבמות ג"ז א' וכ"ד רבנו נתנאל בתו"י שם והר"א מן ההר

¹⁴ תוס' שם והר"ש משנ"ץ בתו"י שם והרמב"ן ורשב"א וריטב"א ורא"ש בהלכותיו ובתו' הרא"ש ופסקי רי"ד וכ"נ בנמוק"י וכן הסכים המאירי ועי' בר"א מן ההר שדייק כן ג"כ מלשון רש"י וכ"כ הריטב"א בשיטת רש"י

ולא כהכ"מ ור"י קורקום שדעת רש"י כרבנו:

¹⁵ שו"ע נו"כ אבהע"ז ו א – יא ובלבוש שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

ולעיל דף לה. התבאר איזו היא זונה שאסורה לכהן, זו בת ישראל שנבעלה לאדם שהיא אסורה לו איסור השוה לכל בין איסור לאו בין איסור עשה, וכל שכן אם נבעלה להייבי כריתות ומיתות בית דין שאסורין משום ערוה, ואין חילוק בין נבעלת באונס בין ברצון, בין במזיד בין בשוגג, בין כדרכה בין שלא כדרכה, ואפילו לא עשה בה אלא העראה פסלה, משום ששם זונה משמע שנבעלה בזנות אין חילוק בין באונס בין ברצון בין בשוגג בין במזיד דהא מכל מקום ביאת זנות הוא.

לפיכך אשת כהן שנאנסה ונבעלה נאסרה לבעלה משום כהונתו, שבכלל זונה היא וצריך להוציאה.

אולם אשת ישראל שנאנסה¹⁶, מותרת לבעלה¹⁷, שהרי נאמר לגבי אשת איש שנסתרה (במדבר ה יג) וְהוּא לֹא נִתְפָּשָׁה הִיא נִתְפָּשָׁה מוֹתֶרֶת. אך אם ימות בעלה תהיה אסורה לכהן.

¹⁶ בש"ס פליגי אבוב דשמואל ורבא והלכתא כרבא כל שהיא בתחילת ביאה באונס וסוף הביאה ברצון הוי כנאנסו. ב"ש שם כג

¹⁷ וכיון שאינה אסורה על בעלה מותרת גם לבעל. באר היטב שם כא מבית הלל